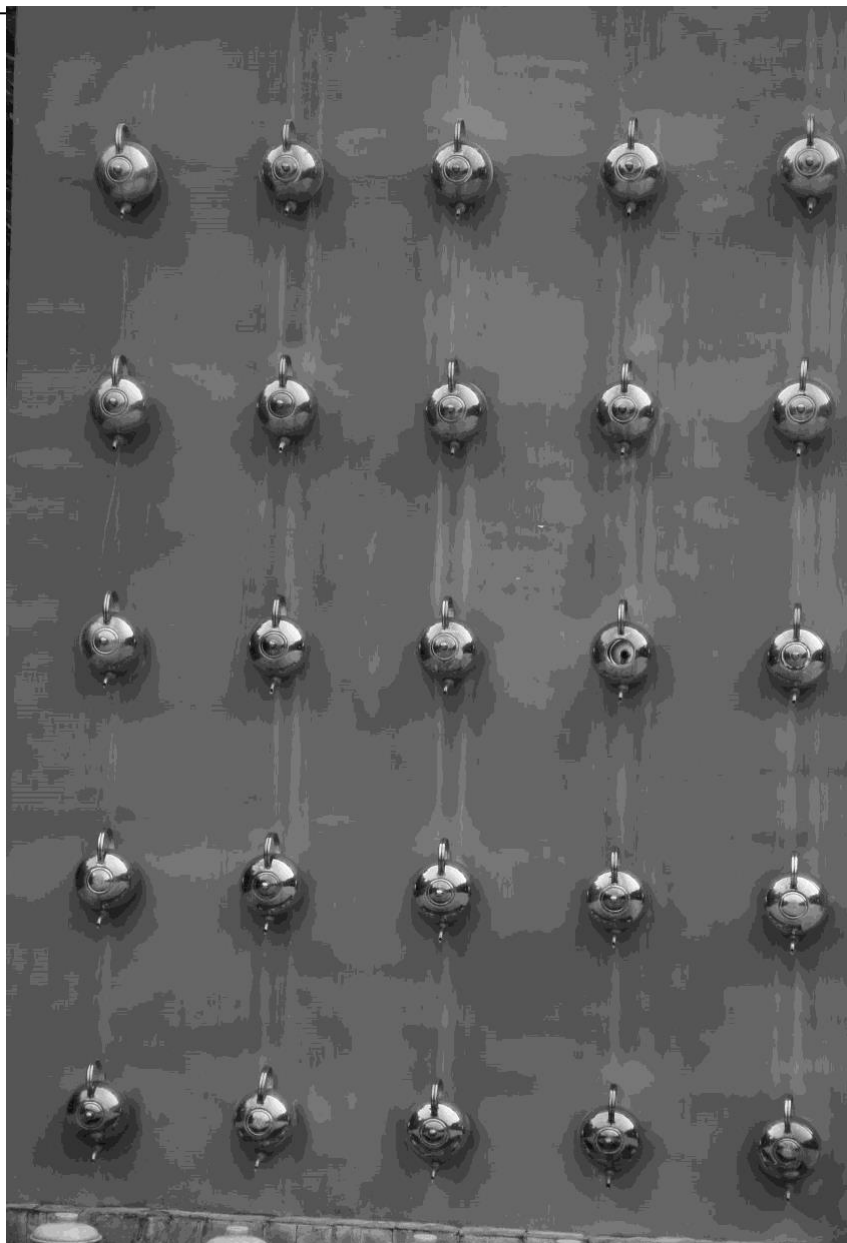

ISSN 2657-3318

MONITOR CHINY-BAŁKANY

KWIECIEŃ 2020

„Monitor Chiny-Bałkany” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualnymi stosunkami bilateralnymi państw Półwyspu Bałkańskiego z Chinami ze szczególnym naciskiem na współpracę w ramach formatu 17+1 oraz inicjatywy Pasa i Szlaku. Monitor opracował mgr Przemysław Ciborek – młodszy analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR CHINY-BAŁKANY

KWIECIEŃ 2020

3 kwietnia: rząd w Bułgarii podpisuje dwie umowy na dostawę leków z Chin. Zakup leków stosowanych w walce z koronawirusem jest przedmiotem umowy pomiędzy bułgarskim ministerstwem zdrowia a chińską Państwową Farmaceutyczną Korporacją dla Handlu Zagranicznego (National Pharmaceutical Corporation for Foreign Trade). Pierwsza umowa obejmuje zakup 171,4 tys. opakowań leku Hydroxychloroquine o wartości 582,8 tys. USD. Druga umowa – 30 tys. opakowań leku Azithromycin o wartości 46,2 tys. USD.

8 kwietnia: Naguma Medical Supply SRL zorganizował transport 90 mln maseczek pochodzących z Chin. Rumuńska firma NMS, która jest w posiadaniu kanadyjskiej rodziny inwestorów Topolinski, znanych na rumuńskim rynku głównie z inwestycji i obrotu nieruchomości, zorganizowała transport lotniczy masek ochronnych do kraju. Michael Topolinski, założyciel NMS podziękował rumuńskiemu ambasadorowi w ChRL Basilewii Vasilice oraz liniom lotniczym Blue Air za pomoc w koordynacji transportu. Łącznie zakontraktowano 30 transportów, każdy w ilości 3 mln maseczek.

8 kwietnia: Rumuński Tarom obsłuży połączenie lotnicze z Chin w celu dostarczenia sprzętu medycznego. Państwowa linia lotnicza została zakontraktowana do przywozu 4 ton sprzętu medycznego z chińskiego Shenzhen do Bukaresztu. Transport będzie obsługiwany samolotami towarowymi Boeing 737-800 NG. Pierwszy transport z Chin dotarł do rumuńskiej stolicy 9 kwietnia. Tarom będzie obsługiwać do czterech lotów tygodniowo z transportem maseczek FFP2.

12 kwietnia: Chorwacja podjęła transport sprzętu medycznego z Chin. Około 60 ton sprzętu medycznego dla chorwackiego systemu opieki zdrowotnej przydatnego w walce z pandemią koronawirusa zostało odebrane w Zagrzebiu. Za transport odpowiadała chińska SF Airlines, spółka zależna od chińskiego giganta logistycznego SF Express. Wartość transportu nie została podana opinii publicznej.

SKANDAL W

BOŚNI I

HERCEGOWINIE

Z CHINAMI W

TLE

Prokuratorzy w Sarajewie badają proces zakupu 100 respiratorów z Chin. Tamtejsza agencja dochodzeniowa i ochrony interesów BiH (SIPA) włączyła się w proces prokuratorski. SIPA przeprowadza odpowiednie kontrole zgodnie z ustawą o zapobieganiu praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu

działalności

terrorystycznej. Według doniesień medialnych, za zakupem 100 respiratorów z Chin stoi firma „Srebrna Malina (Srebrna Malina)” z Srebrenicy.

17 kwietnia: Bułgaria przyjmuje transport sprzętu medycznego z Chin. Tamtejszy rząd dokonał zakupu 568 tys. masek KN95 dla personelu medycznego. Kolejny transport z Chin ma obejmować następne transze maseczek ochronnych, leków oraz 50 respiratorów.

19 kwietnia: BiH otrzymuje sprzęt medyczny z Chin. Sześć respiratorów, 420 tys. szt. materiałów ochrony osobistej dla pracowników medycznych trafiło do Sarajewa z Szanghaju. Część sprzętu została zakupiona przez bośniacką prywatną firmę, kolejną partię podarowały władze Szanghaju. UE sfinansowała transport sprzętu z Państwa Środka, aby w możliwie jak najkrótszym czasie dotarła do BiH.

20 kwietnia: BGI Group ukończyła budowę laboratorium w Belgradzie. Zgodnie z projekcją przedstawioną przez Ośrodek Spraw Azjatyckich 20 marca br., (patrz: [FocusOSA #143](#)), predestynowana do współpracy z Europą Środkową i Wschodnią firma BGI Group (华大) została zakontraktowana do utworzenia laboratorium przy Centrum Klinicznym w Belgradzie. Premier Ana Brnabić poinformowała, iż ukończenie prac nad przygotowaniem laboratorium jest kamieniem milowym w kwestii walki z pandemią koronawirusa. Brnabić dodała, iż drugie laboratorium – do budowy którego zostanie zaangażowane BGI – zostanie wybudowane w trzecim co do wielkości serbskim mieście Nisz. Ambasador ChRL Chen Bo podkreśliła szybkość działań, ponieważ od momentu podpisania stosownej umowy do ukończenia prac przygotowawczych nad powstaniem laboratorium upłynęło 12 dni. Dzięki nowym laboratorium, szacunkowa możliwość testowania próbek w skali dnia wzrośnie o 3 tys. sztuk.

22 kwietnia: Zijin Bor Copper szacuje wydobycie złóż na nowej lokalizacji w Serbii. Chińska firma dokonała estymacji w nowej lokalizacji w górnej strefie Cukaru Peki. Lokalizacja ta wchodzi w skład złoto-miedziowego projektu Timok. Zijin szacuje możliwe wydobycie na 3,3 mln ton rudy. W styczniu przedstawiciele firmy określili, iż docelowy poziom produkcji 10 tys. ton dziennie będzie tam możliwy do osiągnięcia w 2023 r. Według serbskiego ministra energetyki Aleksandara Anticia, Zijin zainwestuje kolejne 730 mln EUR we wszystkich placówkach podległych, skutkujących zwiększeniem wydobycia surowców.

22 kwietnia: Grecja otrzymuje kolejną partię darmowej pomocy z Chin. Chiński transport obejmuje 20 tys. masek chirurgicznych, które trafią bezpośrednio do osób, które znajdują się w dużych skupiskach ludzkich na wyspach basenu Morza Egejskiego.

26 kwietnia: Chiny udzielają bezpłatnej pomocy Albanii. Chiński transport, którego podjęcie miało miejsce w Tiranie, zawierał testy, odzież ochronną, maski, okulary oraz rękawice ochronne. Darowizna została odebrana przez albańskiego

wiceministra zdrowia Mirę Rakacollię oraz wiceministra ds. europejskich i spraw zagranicznych Etjena Xhafaja.

27 kwietnia: China Road and Bridge Corporation prawdopodobnie nie dotrzyma terminu budowy czarnogórskiej autostrady. Opóźnienie w pracach związane jest z wybuchem pandemii koronawirusa. Przełożyło się to na podaż materiałów budowlanych a także niedobór siły roboczej. Portal informacyjny Cafe del Montenegro doniósł, iż około 480 pracowników nie może wrócić na plac budowy z powodu ograniczeń w transporcie osób. Termin zakończenia budowy odcinka Smokovac-Metesevo, który stanowić ma pierwszy etap budowy autostrady Bar-Boljare upływa 30 września br. Z informacji podanych opinii publicznej w lutym wynika, iż CRBC ukończyło 83% niniejszego odcinka, uwzględniając budowę 18 tuneli, 13 mostów, 5 wiaduktów oraz czterech węzłów komunikacyjnych.

27 kwietnia: zakup respiratorów z Chin objęty czynnościami prokuratorskimi w Bośni i Hercegowinie. Prokuratorzy w Sarajewie rozpoczęli dochodzenie w sprawie domeniowanych nieprawidłowości dotyczące przetargu na zakup sprzętu z Chin (zob. kom.).

27 kwietnia: Serbia wyraziła zgodę na przekazanie budynków i gruntów pod wydobywanie złota i miedzi. Rząd przekazał grunty wraz z infrastrukturą rodzimej firmie Rakita Exploration, która wraz z chińskim Zijin Mining Group oraz Freeport McMoran tworzy joint venture, zajmujące się wydobywaniem surowców w projekcie Timok we wschodniej Serbii.

28 kwietnia: China Power Construction Corporation (PowerChina) wraz z azerskim Azvirt przygotowują się do oddania inwestycji w Serbii. Do końca maja potrwać ma budowa mostu Ostruznica na rzece Sawie. Most o długości 20,4km jest częścią chińskiej inwestycji obwodnicy Belgradu. Umowa podpisana w 2018 r. na budowę odcinka Ostruznica - Bubanj Potok z chińską firmą opiewała na kwotę 207 mln EUR.

28 kwietnia: Hainan wspiera grecką Kretę. Władze chińskiej prowincji udzieliły darowizny w postaci 3 tys. wysokiej jakości masek chirurgicznych dla personelu medycznego na Krecie. Władze greckiej wyspy dodały, iż transport 10 tys. masek wraz z kombinezonami ochronnymi i innymi materiałami medycznymi jest również w trakcie procedowania.

29 kwietnia: chińscy inwestorzy rozpoczynają budowę centrum hotelowego w Czarnogórze. Czarnogórska firma Galaxy Europe, której właścicielami są chińscy inwestorzy, rozpoczyna projekt budowy kompleksu hotelowego w Uskoci, w pobliżu Parku Narodowego Durmitor. Projekt zakłada budowę 3-piętrowego hotelu o powierzchni 4,8 tys. mkw, oraz 40 wolnostojących willi na obszarze 24 tys. mkw.

30 kwietnia: Aleksandar Vulin odznacza medyków z Chin. Serbski minister obrony wyróżnił zespół chińskich medyków najwyższym państwowym odznaczeniem „obrony kraju” w ramach uznania wkładu zespołu medycznego w walce z pandemią koronawirusa.

KOMENTARZ

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (ERBD) zwiększy swoją obecność w Rumunii. W ostatnim tygodniu kwietnia zatwierdzono nową strategię obejmującą działania na rzecz ożywienia gospodarczego po kryzysie na rynku wewnętrznym w obliczu pandemii koronawirusa a także nowe inwestycje w kraju. UE chce zwiększyć swą obecność i wsparcie w regionie, szczególnie w obliczu problemów gospodarczych w kraju, które mogłaby wykorzystać do zwiększenia swoich wpływów Chińska Republika Ludowa.

Rumunia wciąż pozostaje w orbicie zainteresowań ChRL w związku z podjętymi formatami multilateralnymi Pasa i Szlaku oraz mechanizmu współpracy 17+1, mając na względzie rumuńskie wybrzeże wzdłuż Morza Czarnego. Intencją rumuńskiego rządu jest dalszy, prężny rozwój portu w Konstancy jako europejskiej bramy dla transportu towarowego pomiędzy Europą a Azją.

Dotychczas, ERBD zainwestował około 8,7 mld EUR w rumuńską gospodarkę. W najbliższej, pięcioletniej perspektywie począwszy od 2020 r., ERBD skupi się na wsparciu infrastruktury i rozwoju regionalnym a także zwiększeniu lokalnej wydajności produkcji. Kluczowe w działaniach ERBD jest przekazanie pakietów pomocowych prywatnym firmom.

Z punktu widzenia dalszej współpracy z Chinami konieczne jest uruchomienie sektora motoryzacyjnego. Rząd, który przedłużył stan wyjątkowy do 15 maja br., dokonuje prób restartu swojej gospodarki. Przykładem tego jest ponowne uruchomienie fabryk Forda i Dacii, które korzystają z części importowanych z Chin, łącznie przywracając 20 tys. osób do pracy.

Prokuratorzy w Sarajewie badają proces zakupu 100 respiratorów z Chin. Tamtejsza agencja dochodzeniowa i ochrony interesów BiH (SIPA) włączyła się w proces prokuratorski. SIPA przeprowadza odpowiednie kontrole zgodnie z ustawą o zapobieganiu praniu brudnych pieniędzy i finansowaniu działalności terrorystycznej. Według doniesień medialnych, za zakupem 100 respiratorów z Chin stoi firma „Srebrna Malina (Srebrna Malina)” z Srebrenicy. Około osiemdziesięciu respiratorów trafiło już z Pekinu do Sarajewa. Premier Federacji Bośni i Hercegowiny Fadil Novalić powiedział, iż zostały one zakupione w celu wsparcia państwowego systemu opieki

zdrowotnej. Importerem 80 szt. respiratorów miała być właśnie firma Srebrna Malina. Według informacji przekazanych mediom, właściciel firmy Fikret Hodžić powiedział, iż przedsiębiorstwo zdołało pozyskać 100 respiratorów „w bardzo specyficznych i trudnych okolicznościach na rynku”.

Decyzja o zakupie respiratorów została podjęta przez Federalny Departament Ochrony Cywilnej, natomiast Ministerstwo Zdrowia Federacji BiH wyraziło jedynie zapotrzebowanie na respiratory, nie partycypując w dalszym procedowaniu kwestii zakupu. Hodžić udzielił obszernego wywiadu w krajowych mediach, motywując kontrowersyjny zakup „wysoką konkurencją na rynku, bowiem są to obecnie najbardziej pożądane maszyny na świecie”.

Sprawa jest kontrowersyjna, bowiem wartość ostatniego transportu sprzętu medycznego do BiH obejmująca 6 respiratorów, 100 tys. masek ochronnych, 5 tys. masek KN95, 15 tys. kombinezonów, 200 tys. par rękawic ochronnych oraz 200 tys. sztuk odzieży ochronnej kosztowało 400 tys. BAM (ok. 928 tys. PLN). Wartość zamówienia procedowanego przez firmę Srebrna Malina opiewa na bagatela 10,5 mln BAM (ok. 2,44 mln PLN). Powstaje zatem pytanie, kto i w jakim trybie przyznał firmie rolniczej licencję na import sprzętu medycznego oraz jak przebiegał proces przetargowy w obliczu znacznego przekroczenia wartości rynkowej sprzętu?

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

